

Wieloreligijny międzykulturowy

Kalendarz Marty

2014

Marta nie lata na religię, bo wychowują ją rodzice ateści. To nie przeszkadza, a może nawet wręcz przeciwnie, w poznawaniu innych religii i kultur.

Zapraszamy!

Pomysł, przygotowanie i tekst – Agnieszka Abémonti-Świrniak

<http://www.robila.overblog.com>

Strona tytułowa oraz postaci Marty i jej kuzyna Tadka – Ślimak
(„tata” Marty z „Faktów i Mitów”)

Obrazy z miesięcy luty-lipiec wrzesień- grudzień – Dorota Klewicka

<https://www.facebook.com/Matka.Polka.Ateistka?fref=ts>

Obrazek z sierpnia – Urszula Abémonti-Świrniak

Kaligrafia, przedstawiająca imię proroka Mahometa

STYCZEŃ 2014

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

✠ ✘ Objawienie Pańskie 06.01

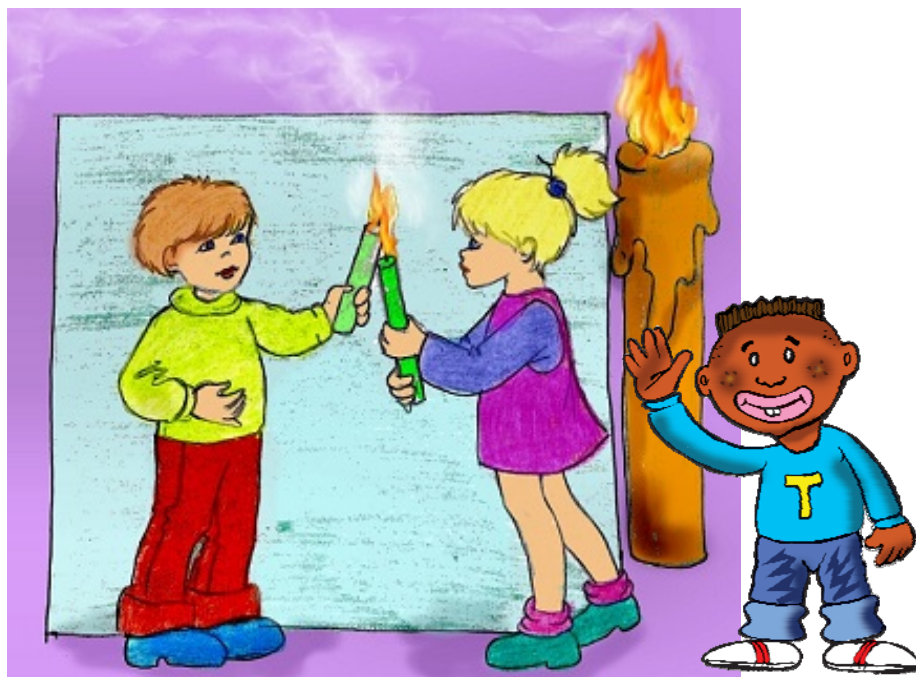
Katolicy nazywają dzień ten świętem „**Trzech Króli**”, czyli władców-mędrców przybyłych pokłonić się nowonarodzonemu Jezusowi, jako boskiemu królowi świata pod ludzką postacią. W prawosławiu i u protestantów znane jako „Epifania”.*

✠ Prawosławne Boże Narodzenie 07.01

Boże Narodzenie wg obrządku prawosławnego. Wg kalendarza juliańskiego, z którego korzysta prawosławie w niektórych krajach (w tym w Polsce), wszystkie święta przypadają 2tyg. później niż w kościele katolickim

☪ Miełlud (z arabskiego Mawlid – „urodziny proroka”) 13.01 *

Miełlud ma miejsce 12 dnia miesiąca rabia i upamiętnia narodziny głównego proroka islamu – Mahometa, który zapoczątkował islam i pozostaje, po bogu Allachu, jego główną postacią. Jego religijne objawienia spisano w księdze zwanej Koran. Jego zachowanie do dziś stanowi przykład do naśladowania dla wszystkich mahometan.

Matki Boskiej Gromnicznej

LUTY 2014

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

✠✠✠ Ofiarowanie Pańskie 02.02

Rodzice Jezusa byli Żydami i, zgodnie z wiarą mojżeszową, przynieśli go po do świątyni 40 dnia po narodzinach, wraz z ofiarą (para gołębi), co jest typowym obrzędkiem tej religii. W polskiej tradycji katolickiej święto to nazywane świętem Matki Boskiej Gromnicznej - w tym dniu wierni przychodzą do kościoła ze świecami – zwyczaj ten pochodzi ze słowiańskiego kultu ognia.

Popielec

MARZEC 2014

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

✠ Środa Popielcowa 05.03.

Środa Popielcowa, to pierwszy dzień Postu – czterdziestodniowego okresu, podczas którego katolicy przygotowują się do świąt Wielkiej Nocy. Tego dnia ksiądz posypuje głowy katolików popiołem, wymawiając słowa „z prochu powstałeś, w proch się obrócisz”, mające przypominać marność i grzeszność życia ludzkiego. W Środę Popielcową tradycyjnie nie je się mięsa.

★ Purim 05.03.

Święto to upamiętnia uwolnienie narodu żydowskiego na wygnaniu w Persji, dzięki odwadze Estery. Każdy wierzący żyd powinien wysłać znajomym (kobiety kobietom, mężczyźni-mężczyznom) co najmniej 2 podarunki spożywcze. Jest to radosny dzień przebieranek i maskarad.

☼ Jare święto 21.03 *

Obchody pierwszego dnia wiosny, czyli powrotu przyrody do aktywnego życia po zimowym śnie. Do dziś przetrwał związany z tym świętem zwyczaj topienia Marzanny – symbol odejścia zimy. Inne zwyczaje, związane z tym dniem to malowanie jajek (obecnie-pisanki na Wielkanoc) oraz generalne porządki, a także Śmigus Dyngus. (patrz <http://robila.overblog.com/dlaczego-wielkanoc-jest-wielka>)

Radonica – prawosławne święto, upamiętniające zmarłych

KWIECIEŃ 2014

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

✠ Pascha 15.04.-22.04.

Święto upamiętniające ucieczkę i wyzwolenie narodu żydowskiego z niewoli egipskiej ok. 1250-1220r.p.n.e (Żydzi byli niewolnikami Egipcjan). Jest to również święto wiosny. Trwa 8 dni, podczas których nie wolno spożywać chleba.

✠✠✠ Wielkanoc 20.04.

W Wielkanoc chrześcijanie świętują zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa, jest to święto ruchome, czyli nie ma stałej daty każdego roku – przypada w 1-szą niedzielę po wiosennej pełni księżyca. A to dlatego, że po schryścianizowaniu innych kultur, kościół wpisał to święto w miejsce wszechobecnego w tamtych czasach święta wiosny. To także od dawnych lokalnych wyznań pochodzą takie polskie (i nie tylko) obyczaje jak pisanki, śmigus dyngus itp. Patrz STRONA INTERNETOWA !!! Prawosławni również Wielkanoc obchodzą 2tyg. później niż katolicy . Nazywają ją Paschą, a ich obyczaje zbliżone są do katolickich, np. także malują jajka i święcą pokarmy.

✠ Radonica 27.04.

Radonica, inaczej Prowody to prawosławne święto, podczas którego wspomina się zmarłych. Rodziny i przyjaciele udają się na groby bliskich zmarłych, na których spożywają świąteczny posiłek, symbolicznie zostawiając jego część umarłym.

Rusałka (boginka) – centralna postać słowiańskich Zielonych Świąt

MAJ 2014

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

 Zielone Świąta 05-16.05.14

Zielone Świąta to dni poświęcone obecnym często w słowiańskiej wierze, tradycji i literaturze rusałkom (boginkom). Rusałki to żeńskie duszki – personifikacja ważnej dla Słowian przyrody.

Mieszkają w bagnach, jeziorach, rzekach, lasach i górach. W większości przypadków przedstawiane jako piękne młode dziewczyny o długich włosach, czasem jednak jako nieprzyjazne demony. Najstojniejszymi i najczęściej czytanyymi przekazami o rusałkach w Polsce są „Ballady i Romanse” Adama Mickiewicza.

Kupała

CZERWIEC 2014

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

✧ Szawuot 3-5.06

Święto upamiętniające przekazanie Tory (świętej księgi judaizmu) narodowi żydowskiemu. Także święto zbiorów.

✧ ✠ Zesłanie Ducha Świętego 08.06.

Duch Święty (jedna z postaci boga, wg chrześcijan) zstąpić miał na apostołów (uczniów Jezusa Chrystusa) pod postacią języków ognia. Natchnięci nim rozeszli się w różne strony świata, głosząc nagle w nieznanym im dotąd językach wiarę w Chrystusa. W Polsce dzień ten nazywa się „Zielonymi Świątkami”, gdyż dawni Słowianie odprawiali w podobnym okresie święto, podczas którego palono zioła i okadzano nimi domy.

🌐 Kupała 24.06

Noc Kupały była świętem wody i ognia (trwającym od 20 do 24 czerwca). Słowianie palą ogniska i kąpią się w rzekach, jeziorach itd. Dziewczeta puszczają na wodę wianki ze świecami, chłopcy łowią je i próbują odgadnąć właścicielkę, Noc Kupały jest więc rodzimym odpowiednikiem... Walentynek!

Ramadan i Aid al Fitr

LIPIEC 2014

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

☾ Ramadan 27.06-28.07 *

9 miesiąc w kalendarzu muzułmańskim, uważany za święty, gdyż to właśnie podczas ramadanu objawiona została święta księga islamu – Koran. Ramadan jest również nazwą postu, który zachowują wyznawcy Allacha przez ten miesiąc – od wschodu do zachodu słońca nie wolno im jeść*, ani pić, mówić brzydkich słów, obrażać bliźnich, bić się itp. Zasiadają do stołu, gdy zajdzie słońce. Nie dotyczy on dzieci, osób starszych, kobiet w ciąży i karmiących piersią, oraz każdego, czyje zdrowie nie pozwala na post.

☾ Aid al Fitr 28.07

Koniec postu miesiąca Ramadan, jego nadejście wyznacza księżyc w odpowiedniej fazie. W niektórych stronach świata, jeśli księżyc nie pokaże się oczekiwanego dnia, należy przełożyć święto na dzień następny. Aid al. Fitr to okazja do wspólnego, rodzinnego posiłku, pełnego specjalnie przygotowanych na tę okazję potraw oraz... obdarowywania dzieci prezentami!

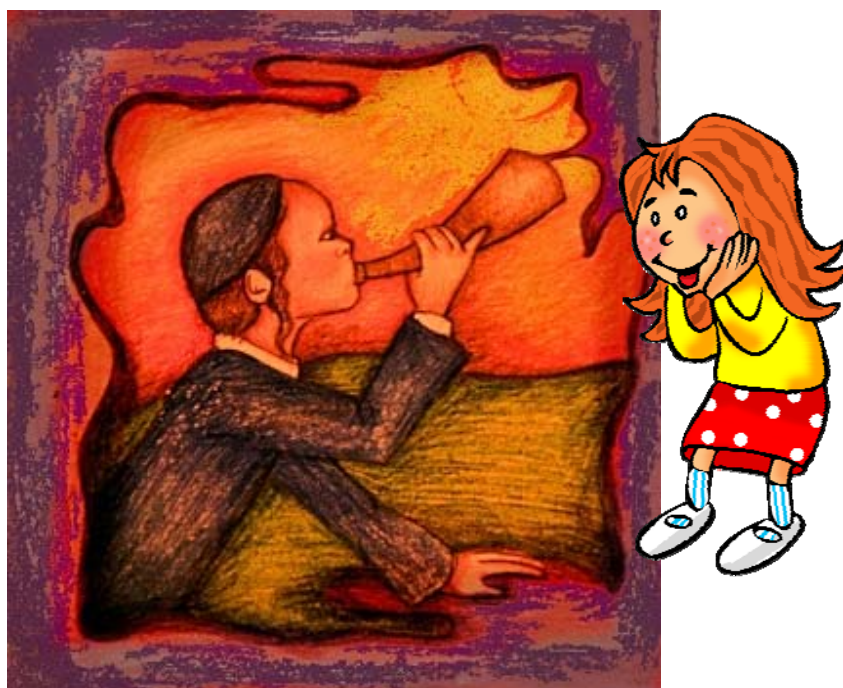
Matki Boskiej Zielnej (Maria na chmurce i dziewczęta z ziołami)

SIERPIEŃ 2014

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

† Wniebowzięcie 15.08 *

Jest to święto upamiętniające pośmiertne wprowadzenie Marii (jej duszy i ciała), matki Jezusa, do nieba. Właściwe tylko dla katolików (protestanci nie znają kultu maryjnego), zostało ustanowione dopiero około 400 lat po śmierci Jezusa. W Polsce znane jako święto „Matki Boskiej Zielnej”, w Czechach „Matki Boskiej Korzennej”, co również przywołuje słowiańskie korzenie tej uroczystości.

Rosz Haszana

WRZESIEŃ 2014

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

★ Rosz Haszana 24.09

Początek nowego roku (w tradycji żydowskiej będziemy mieć obecnie rok 5775) i rocznica stworzenia człowieka. Żydzi przyjęli za początek świata rok 3761 przed naszą erą i to od tego dnia właśnie liczą się lata w ich kalendarzu.

31 października – Święto Reformacji

PAŹDZIERNIK 2014

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

★ Jom Kipur 3-4.10

Jom Kipur oznacza Dzień Pojednania i jest to najświętszy dzień roku żydowskiego. Święto o charakterze pokutnym, obowiązuje w nie ścisły post oraz zakaz mycia się. Należy przeprosić wszystkich bliskich i znajomych za wyrządzone im krzywdy.

☪ Kurban Bajram (Aid-al-Adha) 04-07.10

Kurban Bajram to „święto ofiarowania”. Najważniejsze święto islamu. Odprawia się je na pamiątkę posłuszeństwa Ibraima (muzułmańskie imię Abrahama), który posłuszny bogu, chciał złożyć mu w ofierze swego syna. W ostatniej chwili archanioł Gabriel zesał mu na ofiarę barana. W Aid wszyscy muzułmanie spożywają posiłek z rytualnie ubitego barana.

☪ Nowy Rok Muzułmański 25.10.

Muzułmański Nowy Rok – 1435 (lata liczy się w tej wierze od roku 622 n.e. czyli daty hidżry - ucieczki Mahometa z Mekki do Medyny)

☒ Święto Reformacji 31.10

Rocznica buntu Marcina Lutra przeciw prowadzeniu się kościoła katolickiego. Ten założyciel luteranizmu (jednego z odłamów protestantyzmu) ogłosił 31 października 1517 roku swoich 95 tez, które przybił na drzwiach kościoła w Wittenberdze. Święto to obchodzone jest przez wszystkie kościoły ewangeliczne i ewangelikalne.

Dziady

LISTOPAD 2014

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

✠ Wszystkich Świętych i Dzień Zaduszny 01 -02.11*

Święto katolickie, w które teoretycznie zmarłych wspomina się dopiero 02 listopada, w praktyce to właśnie 01 ludzie udają się na groby bliskich zmarłych. Święto ponad podziałami – każda kultura religijna lub nie ma w swoim zwyczaju upamiętnianie przodków i zmarłych, dlatego obrządki 01 listopada praktykowane są także przez niewierzących.

🌀 Dziady 02.11

w okolicy 02 listopada obchodzono święto poświęcone zmarłym przodkom (warto przeczytać Mickiewicza!). Na cmentarzach palono ogniska, aby ogrzać zmarłych, także na rozstajach dróg zapalano ogień, aby wskazać drogę błądzącym duszom. Tak jak dziś prawosławni, Słowianie noszą na groby jedzenie i napoje dla bliskich zmarłych.

Chanuka

GRUDZIEŃ 2014

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

★Chanuka 16-24.12

Święto to upamiętnia zdarzenie, które miało mieć miejsce w roku 164p.n.e., kiedy to żydowski przywódca Juda Machabeusz odbił Jerozolimę. Wówczas bardzo niewielka ilość rytualnej oliwy pozwoliła lampkom oliwnym w świątyni palić się całe 8 dni! Na tę pamiątkę żydzi zapalają przez 8 dni Chanuki każdego jedną świecę w dziewięcioramiennym (8+świeczka pomocnicza) świeczniku, zwanym chanukiją (podobnym do menor). Dzieci w czasie Chanuki dostają prezenty lub drobne pieniądze.

☼Gody 21.12

Słowianie świętują przesilenie zimowe, czyli moment, w którym dni znów zaczynają się wydłużać. Trwało ono zazwyczaj do 6 stycznia (przejętych później przez katolików jako święto Trzech Króli) i nazywano je różni, np.: *Gody* lub *Kolęda*. W dniach tych obchodzono domostwa, śpiewając pieśni nazwane później „kolędami”, co również przejęło chrześcijaństwo.

✚Boże Narodzenie 24-25-26.12

Dla chrześcijan (katolików, protestantów, prawosławnych i i wielu innych) jest to rocznica narodzin Jezusa. Od jego narodzin liczy się czasy nowożytne, czyli tzw. „naszą erę” (data p.n.e/n.e.). Jezus jest postacią autentyczną, natomiast legendy, związane z jego przyjściem na świat (jak dziewictwo Maryi, trzej królowie, pasterze, król Herod, itp.) zaczerpnięte zostały z innych tradycji religijnych. Data centralna święta – 25.12 – także zastąpiła lokalne celebracje przesilenia zimowego (dni zaczynają się wydłużać). Członkowie rodziny robią sobie prezenty, które, w zależności od stron świata przynosi Mikołaj, Gwiazdorz lub sam Jezus (np. Ameryka Łacińska)

13.01.14 Mielud

Muzułmanom nie wolno czynić obrazów boga Allacha, zalecenie to często rozciąga się również na jego głównego proroka – Mahometa. Stąd kultura ta wypracowała tak piękną, obrazową niemal, na pewno artystyczną kaligrafię.

06.02.14 Objawienie Pańskie

We Francji tego dnia je się placek Trzech Króli, zrobiony z kruchego ciasta, w środku którego znajduje się fant (dawniej fasolka), w postaci malutkiej figurki. Kto trafi na kawałek ciasta z fantem staje się królem wieczoru i zakłada mu się koronę (kupowaną razem z plackiem).

Włoskim dzieciom przynosi w tym dniu prezenty czarownica Befana (zamiast Mikołaja)

21.03.14 Jare Święto

Świętowanie powrotu wiosny było obyczajem, znanym we wszystkich kulturach. Odradzanie się przyrody symbolizował np. grecki mit o Demeter i Persefonie. W obecnej Wielkiej Brytanii i Niemczech czczono w tym czasie boginię Oester (skąd nazwa Wielkiej Nocy w tych językach).

07.2014 Ramadan

Pierwszą potrawą spożytą po zachodzie słońca w miesiącu postu ramadan powinna być nieparzysta liczba daktyli, tak jak czynił to prorok Mahomet.

15.08.14 Wniebowzięcie

W początkach religii chrześcijańskiej postać Marii – matki Jezusa - nie była specjalnie podkreślana. To rozpowszechnianie się chrześcijaństwa na terenach innych kultur, które czciły jakąś (a najczęściej wiele) boginię sprawiło, że Maria nabrała znaczenia i zastąpiła lokalne bóstwa żeńskie (ciekawa lektura dla rodziców: Pablo Coelho „Nad brzegiem rzeki Piedry usiadłam i płakałam...”)

02.11. 14 Dzień Zaduszny

Wszystkie religie i kultury upamiętniają zmarłych, zwłaszcza przodków. Hinduiści, na przykład, stawiają w domach ołtarzyki, na których są oni reprezentowani przez czarne, obłe kamienie, opasane kolorowymi pasami.